

ZŠ a MŠ Hranice
Hranická 100, Hranice IV – Drahotuše

Preventivní program školy

Školní rok: 2025/2026

A. Legislativní rámec pro oblast školské prevence rizikového chování

STRATEGICKÉ DOKUMENTY A AKČNÍ PLÁNY

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027 a Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023 – 2025
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 – 2027
- Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027
- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2023 – 2026
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2023 – 2026
- Strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním v Olomouckém kraji 2023–2026
- Akční plán realizace politiky v oblasti závislosti a závislostního chování v Olomouckém kraji na období 2025 – 2026

PRÁVNÍ PŘEDPISY (ZÁKONY A VYHLÁŠKY)

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (platný, ve znění aktuálních novelizací)
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů (rovněž platný s novelami)
- Zákon č. 109/2002 Sb. – o ústavní výchově a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních
- Zákon č. 379/2005 Sb. – o opatřeních proti škodám působeným tabákem, alkoholem a toxikomanií
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – „Tabákový zákon“

- Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí; Zákon č. 242/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb.
- Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže
- Vyhláška č. 72/2005 Sb. - Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních + vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb.
- Vyhláška č. 317/2005 Sb. – o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků + Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb.
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných + Vyhláška č. 248/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb.

METODICKÉ DOPORUČENÍ A POKYNY MŠMT

- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:
 1. návykové látky
 2. rizikové chování v dopravě
 3. poruchy příjmu potravy
 4. alkohol
 5. syndrom CAN
 6. školní šikanování
 7. kyberšikana
 8. homofonie
 9. extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
 10. vandalismus
 11. záškoláctví
 12. krádeže
 13. tabák
 14. krizové situace spojené s násilím
 15. netolismus
 16. sebepoškozování
 17. nová náboženská hnutí
 18. rizikové sexuální chování
 19. příslušnost k subkulturám
 20. příloha sjednocena s přílohou č. 5 - Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole
 21. hazardní hraní

22. dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS

23. psychická krize/duševní nemocnění žáka

24. sebevražedné chování

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: MŠMT-14423/99-22)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (č. j. MSMT-780/2024-1)
- Metodické doporučení pro školy a školská zařízení Spolupráce škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži Č.j. MSMT-6167/2025-1)
- Minimální standard bezpečnosti (č.j.: MSMT-1981/2015-1)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků Č. j. MSMT-43301/2013)
- Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách (dokument MŠMT 2014, aktualizován 30. 1. 2025)

B. Analýza současné situace na škole

V letošním školním roce chceme nadále podporovat utváření dobrého klimatu školy a kamarádské vztahy mezi žáky na naší škole.

Chceme předcházet šíření šikany, kyberšikany, záškoláctví, sebepoškozování, kouření a užívání návykových látek z důvodu zvýšené dostupnosti těchto látek v automatech a také nárůstu nových návykových a psychotropních látek.

Zaměříme se také na bezpečné chování žáků na sociálních sítích, účelné používání digitálních technologií, předcházení závislosti na sledování pornografie a prevenci závislosti na počítačových hrách.

Plánujeme pokračovat v pořádání besed pro rodiče a veřejnost na témata, která by rodiče uvítali, která by jim byla nápomocna při výchově, učení, popř. řešení problémů jejich dětí.

Nadále úspěšně pokračuje velice úzká spolupráce členů našeho školního poradenského pracoviště, které tvoří výchovný poradce, metodik prevence, školní psycholog a speciální pedagog.

Realizace preventivních aktivit a programů v tomto školním roce bude závislá na nabídce preventivních programů, možnostech jejich využití a finanční stránce.

1. Interní zdroje školy pro realizaci Preventivního programu školy

➤ **Ředitelka školy - Mgr. Dagmar Pospíšilová**

- vytváří podmínky pro realizaci prevence podle PPŠ, který vychází ze Školní preventivní strategie
- odpovídá za zavádění zásad etické a právní výchovy a výchovy ke zdravému životnímu stylu do výuky jednotlivých předmětů
- pověřuje pracovníka školy funkcí školního metodika prevence a vytváří pro jeho práci odpovídající podmínky
- odpovídá za další vzdělávání školního metodika prevence a ostatních pracovníků školy
- zajišťuje v rámci pedagogických porad časový prostor pro informování pracovníků školy o MPP, nových formách prevence, o projevech rizikového chování ve škole
- zajišťuje vybavení školy odbornou literaturou a pomůckami pro preventivní aktivity
- zajišťuje spolupráci s rodiči a informuje je prostřednictvím třídních učitelů o PPŠ
- zajistila, aby byl ve Školním řádu uveden zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy a stanovila sankce za porušení tohoto zákazu (součást vnitřního řádu školy)
- vytváří podmínky pro poskytování poradenských služeb školním metodikem prevence a specializovanými poradenskými zařízeními pro žáky, rodiče a učitele
- vyskytne-li se rizikové chování, bude přistoupeno k následujícím opatřením:
 1. individuální pohovor s žákem včetně zápisu o pohovoru
 2. jednání s rodiči na úrovni výchovné komise včetně zápisu o pohovoru
 3. doporučení kontaktu s odborníky
 4. v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
 5. v případě dealerství oznámení Policii ČR
 6. oznamovací povinnost při podezření na domácí násilí: spolupráce učitel – třídní učitel – ředitelka školy, písemné oznámení Policii ČR, OSPOD a rodičům dítěte
 7. oznamovací povinnost při nevyzvednutí dítěte a nemožnosti se dovolat rodičům, při opakovaném nevyzvedávání dětí nebo podezření na alkoholismus rodičů kontaktovat Městskou policii Hranice

➤ **Školní metodik prevence – Mgr. Tat'ána Parmová**

- podílí se na tvorbě, praktickém provádění a vyhodnocení účinnosti PPŠ
- odborně a metodicky pomáhá pedagogům při zavádění preventivní výchovy do výuky odpovídajících předmětů
- poskytuje pracovníkům školy odborné informace z oblasti prevence a pravidelně je informuje o preventivních aktivitách jiných odborných zařízení
- seznamuje ostatní pracovníky s odbornými a metodickými materiály, se způsoby řešení krizových situací v případě jejich výskytu ve škole, spolupracuje s okresním metodikem prevence a účastní se pravidelných porad školních metodiků prevence

- spolupracuje s institucemi, které zajišťují poradenství, prevenci a sociálně právní ochranu dětí
- zajišťuje informovanost žáků školy, zákonných zástupců a pracovníků školy o činnosti těchto institucí
- zpracovává podklady pro okresního metodika prevence

➤ **Třídní učitelé**

- mapují aktuální situaci ve třídách a informují o změnách v chování žáků, evidují rizikové chování žáků, jednají s rodiči problémových žáků na třídních schůzkách; rodiče, kteří se nedostavují ke konzultacím, zvou písemně prostřednictvím ředitelství školy
- pracují s třídním kolektivem, účastní se akcí v rámci prevence a vedou evidenci těchto akcí i počty zúčastněných žáků, na konci klasifikačního období předají informace o průběhu prevence a tématech školnímu metodikovi prevence

➤ **Vyučující jednotlivých předmětů**

- začleňují preventivní témata do výuky podle časově tematických plánů
- aktuálně reagují na vzniklou situaci v třídním kolektivu a využívají ji k preventivní činnosti
- témata prevence jsou nejčastěji frekventována v následujících předmětech: Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, Přírodověda, Přírodopis, Prvouka, Chemie, Tělesná výchova

➤ **Možnosti zařazení preventivních témat v době mimo vyučování**

Zájmová činnost na ZŠ a MŠ Hranice, Hranická 100, Hranice IV – Drahotuše

- škola umožní žákům trávit volný čas a zároveň napomůže vytvořit pozitivní výchovné klima, na kterém se ve vzájemné spolupráci podílejí žáci, rodiče a pedagogové; organizuje volný čas, kroužky a další mimoškolní akce

➤ **Finanční zdroje pro realizaci nadstandardních preventivních akcí**

- spolupráce s KRPS a vnitřní zdroje školy, spoluúčast žáků

➤ **Prostorové zázemí a technické vybavení**

- je možné využít všechny vhodné prostory školy, zejména třídy, tělocvičnu, školní hřiště; televizory, videa, počítačovou učebnu

2. Současná situace v jednotlivých třídách – analýza tř. učitele

Cílovou skupinou PPŠ jsou žáci ZŠ a MŠ Hranice, Hranická 100, Hranice IV – Drahotuše. Jedná se o skupinu převážně dojíždějících žáků, kteří tráví volný čas v místě svého bydliště. Třídy jsou různorodé, liší se počtem žáků, v poslední době žáků přibývá. Naši školu navštěvují také ukrajinští žáci. Rizikové chování se vyskytuje spíše výjimečně; často u žáků,

kteří přicházejí z jiných škol. Tito žáci se obtížněji začleňují do kolektivů tříd, a proto se v tomto školním roce zaměříme na udržení dobrého stavu v oblasti rizikového chování a úspěšnější začlenění přicházejících žáků.

Třídní učitelé ve spolupráci s výchovnou poradkyní a metodikem prevence budou předcházet problémovému chování, budou více používat různých forem skupinové spolupráce, využijí výchovných předmětů k sebevyjádření žáků, v třídnických hodinách využijí herní aktivity a zážitkové metody. Třídní učitelé budou dále sledovat efektivitu akcí směřujících k prevenci. Vždy po ukončení akce se uskuteční pohovor s žáky a libovolnou formou (písemnou, výtvarnou, dotazníkovou) bude zpracován závěr. Třídní učitelé povedou záznamy o udělených výchovných opatřeních, pravidelně informují rodiče na třídních schůzkách a konzultacích o problémovém chování žáků, navrhnou vyšetření v PPP. Sledují účinnost přijatých opatření. V případě potřeby vyzvou zákonné zástupce k návštěvě školy a včasnému řešení problému.

Všichni zúčastnění se zaměří na předcházení následujícím projevům rizikového chování:

- záškoláctví, šikana, kyberšikana, násilí, divácké násilí, kriminalita, delikvence, vandalismus, závislost na politickém a náboženském extremismu, rasismus, xenofobie, užívání návykových látek, kouření, onemocnění HIV/AIDS, poruchy příjmu potravy, sebepoškozování, netolismus a patologické hráčství
- rozpoznání a včasná intervence domácího násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování výchovy mládeže

3. Zajištění zázemí pro realizaci PPŠ

- zajištění prostoru pro dojíždějící žáky – školní družina
- zázemí pro školního metodika prevence – kabinet dějepisu
- knihovna – žákovská, učitelská, místní
- DVD – kabinet dějepisu
- informační systém školy – školní řád, způsob řešení krizových situací; instituce a organizace, na které se lze obrátit v případě potřeby
- schránka důvěry – volně přístupná v přízemí školy

4. Externí zdroje pro realizaci PPŠ – spolupráce s institucemi

- PPP Olomouckého kraje, pracoviště Přerov, Hranice
- P-centrum Olomouc
- dětský lékař, kterého žák navštěvuje
- Městská policie Hranice (p. Šindler)
- Policie ČR
- Úřad práce Přerov, Hranice
- Krizové centrum Kappa Přerov
- Odbor péče o děti a mládež Městského úřadu Hranice

C. Přehled preventivních aktivit

Pro žáky:

- **Jednorázové akce: besedy, přednášky, preventivní programy dle aktuální nabídky** (Policie ČR, Městská policie Hranice, Kappa Přerov, SZÚ Olomouc, pracoviště Přerov, výchovné koncerty)
- intervenční program zaměřený na nápravu sociálních vztahů v třídním kolektivu – na návrh třídního učitele v případě výskytu rizikového chování
- **Konzultační hodiny školního metodika prevence a výchovného poradce** – dle osobních potřeb žáků, konzultační hodiny pro rodiče a třídní schůzky podle plánu školy pro školní rok 2025/2026
- **Volnočasové a mimoškolní aktivity**
 - školní výlety s účastí třídního učitele
 - lyžařský výcvikový kurz, škola v přírodě pro žáky 1. stupně
 - další školní akce - návštěva divadelních představení, exkurze, sportovní turnaje, školní ples, Den Země, Den dětí, oslavy Vánoc a Velikonoc, Den matek
 - nabídka kroužků - Keramika, Hrátky se slovy, Pohybové hry, Zipyho kamarádi, Míčové hry
 - činnost školní družiny pro žáky 1. stupně s využitím školního hřiště
 - soutěže (olympiády v různých předmětech, výtvarné a sportovní soutěže, recitační soutěž, dopravní soutěž apod.)

Pro pedagogy a další pracovníky školy:

- na pravidelných měsíčních poradách a pedagogických radách – informace školního metodika prevence o postupu plnění PPŠ a dalších úkolech
- vzdělávání pedagogů školy v oblasti prevence – nabídka odborné literatury, semináře dle nabídky a zájmu, další vzdělávání školního metodika prevence

Pro rodiče:

- třídní učitelé informují o PPŠ na třídních schůzkách
- třídní učitelé prokazatelně seznámí rodiče se školním řádem a postupem školy v případě krizové situace – září 2025
- pozvání rodičů na mimoškolní akce – třídní učitelé
- konzultační hodiny školního metodika prevence a výchovného poradce
- informace na webových stránkách školy
- Mgr. Hana Kučerová informuje KRPŠ na pravidelných schůzkách o PPŠ a jeho plnění

D. Hodnocení účinnosti a provedení PPŠ

- vyučující jednotlivých předmětů zapisují průběh prevence
- třídní učitelé vedou evidenci prevence své třídy
- školní metodik prevence zpracuje hodnocení v Systému výkaznictví SEPA

E. Plán dalšího vzdělávání školního metodika prevence

- účast na pracovních setkáních školních metodiků prevence s okresním metodikem prevence
- vzdělávací akce PPP Přerov, NIDV Olomouc – dle aktuální nabídky
- studium odborné literatury a časopisů

Příloha č. 1 – Plán prevence na 1. stupni

Příloha č. 2 – Plán prevence na 2. stupni

Příloha č. 3 – Školní program proti šikanování

1. září 2025

Ředitelka školy

Mgr. Dagmar Pospíšilová

Školní metodik prevence

Mgr. Taťána Parmová